

ADUNATI DE PRIN LAGARILE DE EXTERMINARE
SI
SUPUSI Unei ALTE EXTERMINARI

ALBU Ion, doctor; ALBU Vasile, preot; ANDREI ,bijutier din Tecuci; BĂLAN Ștefan, preot greco-catolic, consilier la Episcopia din Lugoj; BERNEA Ernest, profesor de filozofie, sociologie, o bibliotecă ambulantă si de mare caracter; BRETAN Lucian, un ardelean cumsecade; BONTEANU Ilie, student la politehnică; BOZDOC Ion, avocat, fost deputat, presedintele organizatiei PNT din jud. Mures, administrator; BRĂȚILA Petre, doctor din Ploiești, om de suflet care se dăruia pentru cei în suferință; BRETCAN Ion, doctor condamnat pentru sprijinirea partizanilor din Făgăraș continua să sprijine si aici pe cei în suferință; BRĂTESCU Toma, preot ortodox din com. Negreni de Vlasca, presedintele organizatiei comunale PNT, arestat administrativ, foarte slăbit din cauza muncii fortate de la Galeș; CĂPATANA Iuliu, căpităn; CARATAȘ , colonel; CAZACU Marcel, elev, bolnav de inimă din cauza muncii fortate, numai suflet si dăruire pentru cei din jur, bucurându-se când putea face un bine si o făcea de multe ori lipsindu-se pe sine; CELEA Ferdinand, profesor; CEPI Stere , un macedonean solidar cu ceilalti si tare slăbit; CHIRNOAGA , colonel; CALIMAN Nicolae, doctor din Brasov, fruntas PNT, candidat de deputat, arestat si cu sotia pentru activitatea depusă în sprijinirea lui Iuliu Maniu; CHITTA Iulian, avocat, fost prefect de Maramures, un om de nădejde care a făcut mult pentru județul lui, în primul rând scoaterea judetului de sub autoritatea rusească în 1945; CIOATA , tânăr din jud. Dâmbovita scăpat din incercarea de asasinat a sergentului Serban care-l aruncase în groapa cu var. Acum era paralizat de picioare; CIGU Dumitru, macedonean din Bistrita-Năsăud a murit în 1956 la închisoare la 75 ani; COSGAREA Emil, doctor din Făgăraș, fost depătat PNT; CRIȘU , croitor din Bucuresti; DEMIAN Titus, avocat din Satu Mare, presedintele PNT al judetului, deputat; DEVECHIA, umorist ; DIMITRIU Lucian, maior de cavalerie, un adevărat luptător din rezistență, a făcut parte din miscarea generalului Carlaonț de la Craiova; DRINCU Ion, avocat si secretarul org. PNT din jud. Arad; FRUMA Ion-Bubu, avocat din Sibiu si Bucuresti, frunats PNL; DUMITRU Ion-Nelu, tânăr din Giulesti-Bucuresti, arestat în legătură cu grupul din jurul lui Ionuț Stoica; GALETARIU , doctor chirurg din Timisoara, membru P.N.L.; GRORGESCU Ion-Serică, doctor, primar al orasului Uralți, paralizat din cauza unui securist care l-a lovit cu cisma pentru că dăduse medicamente unui detinut bolnav fără aprobare ; GEORGESCU Puiu, un tânăr din Câmpina arestat împreună cu fratele său; GHERMAN Victor, tărăn din Râmăști-Alba arestat în 1944 în grupul partizanilor maiorului Nicolae Dabija; GHERCHEASA Vasile, preot din com. Galu-Neamt ; HAIDUC Iosif, tânăr fotograf din Oradea Mare; HAIMOVICI Milan, preot protestant din Galați care a trăit viața creștină dăruindu-se si solidarizându-se cu cei în suferință, purtând cu demnitate lanțurile; HERLEA Alex. profesor universitar de la Cluj-Brasov condamnat ca P.N.T.; HOZAN Nicolae, doctor din Sibiu, cu studii la Viena, a făcut parte din "Garda Natională" în 1918 la Alba Iulia, atașat partidului agrarian al lui Octavian Goga; ILIE Ioan, directorul Școlii Normale din Craiova, presedintele org. judetului Dolj la PNT, deputat, un mare caracter, bolav de diabet, a sosit în al 7-a an de detentie din "sărmele" de la Midia; IONESCU Stelian, avocat; IUSCO Gavriilă, un tânăr din Maramures, foarte inimos si gata de a acționa împotriva abuzurilor; JALBĂ, fost ofiter din jud. Olt ; JINGA Victor, profesor universitar, fost ministru arestat pentru activitate PNT în jud. Brasov, plin de demnitate; JOVIN Ion, doctor (a îngrijit pe Iuliu Maniu), profesor universitar, tot timpul s'a dăruit pentru salvarea detinutilor în timpul celor 7 ani cât a stat nejudecat; LAZEANU , asistent universitar la Academia Comercială; LUNGULEAC Ion, cea mai negativă figură, student condamnat cu centru Universitar Iasi, a trecut prin reeducarea din Pitesti alături de Turcanu, a ajuns la Peninsula în brigăzile de torsionari, si-a turnat unchiul care-l crescuse si ajuns la Peninsula i-a incredintat taina că are îngropati niste cosei. A fost internat de TEC la spitalul civil de la -Via- unde a turnat infirmiera pe care o rugase să-i anunte mătusa printr'un bilet. Aici era ocolit de toată lumea; LAZAR Constantin ; MARIN Nicolae fost comisar; MĂCIUCA , plutonier; MICLE Alexandru, avocat din Satu Mare arestat ca PNT; MARCU Toma, preot din Buftea, unul dintre cei ce duceau o viață de apostolat în slujba salvării sufletelor; MARGINEANU Ion, student la Medicina din Cluj; MICLE Iuliu; MICU Emil, conferentiar la Academia Comercială din Brasov; MOGA M., student;

MIHU D., fost prefect de Sibiu; METZ Ladislau, doctor de la Timisoara; MOREANU Ilie(?), maior, după 1990 a ajuns general (x); MUCICHESCU , maior de cavalerie din Râmnicul Vâlcea; NĂSTASE Cornei, avocat din Brasov fost prefect al județului Trei Scaune înainte de 1940; NECȘULESCU Constantin, preot din com. Pantelimon-Constanta arestat pentru ajutorarea partizanilor din Babadag, un om de curaj și săritor în împrejurările cele mai grele; NĂSTASE Dumitru, din Drăgășani stabilit la Tg. Mures; NICOARA Adrian, avocat din Brasov; NICOLAESCU Marin, din Craiova, fost ofiter, foarte retras; OANȚĂ T., avocat din Craiova, fost fruntas PNT în conducerea județeană.; OROȘIU Ion, avocat din Târnabod, fruntas PNT; PASLARU Ion, teolog din jud. Romanati, condamnat în 1949, bolnav de TBC; POPA A., preot din Uioara, greco catolic; PERETZ P.; POP CORNEL, pres. org. PNT din jud. Năsăud; POPESCU Florean, preot ortodox din Bascov-Arges care a onorat haina preotească; POPESCU Ieronim, din Călugăreni-Prahova, inginer constructor, om de mare caracter, distrus din cauza muncii de exterminare, dar solidar în toate acțiunile de protest împotriva abuzurilor administratiei; POPESCU Alexandru-Simi, functionar la poșta din Mehadia, condamnat din 1950; POPESCU Sergiu, din Băls-Romanati condamnat în 1949 implicat în grupul Arnota, a rămas fără vedere pe viață în urma unui accident montat de securitate în santierul Midia; POPOVICI Victor, avocat; PRESECAN Ion, avocat din Transilvania; RACHITEANU Valeriu, din Buzias condamnat în 1950 s'a îmbolnăvit din cauza muncii fortate la vârsta de 31 ani; RĂDULESCU Octavian , condamnat în vârstă de 19 ani, fost un adversar al muncii forțate, a protestat împotriva abuzurilor administratiei făcând mai multe greve ale foamei; A fost printre initiatorii celei mai mari greve de pe canal din Martie 1954; SANDU , profesor la Școala Normală din Sibiu; SOCOL Bubi, student la medicină; STANILA din Deva; STRATULAT Hristache, farmacist din Tecuci, între cei mai temerari adversari ai administratiilor de la Inchișori, grav bolnav de inimă a făcut proteste și chiar greve ale foamei, fiind purtat în lanțuri; SUBTIRE Ghe. Gheorghe, avocat, președintele organizatiei PNT din jud. Timis-Torontal; ȘOLDEA Victor, doctor; SUCIU Ion, avocat din Brasov, membru marcant al delegatiei județene PNT; TEGA Vasile, macedonean născut la Veria în Pind, un om demn și curajos; TOFOLEANU Ion, student ultimul an la medicina din Cluj, originar din Carei, un protestatar împotriva muncii forțate, a plecat în lanțuri de la Peninsula cu grevisti de la brigăzile de pedepsiti, a trecut și pe la Midia și a revenit la Poarta Albă cu inapții de pe Canal; TOMA , fost ofiter, era brigadierul celor 6 barăci de inapți, un om inofensiv; TETU Aurel, avocat, fost prefect și deputat PNT din Sf. Gheorghe; VODA , avocat din Tg. Mures; VLADESCU George, maior de cavalerie un om de caracter, după eliberare a fost rearestat în 1959 și a murit la Gherla; BUSAN Alexandru ; CHITU Emil, doctor; PETRINGHEL Gheorghe ; MOLDOVAN V. Dumitru-Bambu (Mitru), un tânăr țărănesc din satul Lisa, a jucat în picioare tabloul lui Stalin și al comunistilor români de la uzina Făgăraș și după executarea unui an, revenit acasă ia calea muntelui având mai multe ciocniri. Pe 24 Nov. 1951 a fost grav rănit în stomac, în timpul luptei și bătut la spital peste rană a continuat să fie chinut și condamnat 20 de ani. Ajunsese la canal și era prezent printre inapți la 23 de ani. Găseai la el bunul simț al omului de la țară, caracter și demnitate, un autodidact.

Erau mult mai multi între acești supraviețuitorilor muncii forțate, dar memoria după o jumătate de secol nu reține mai multi.

Lista se completează cu cei morți aici în Poarta Albă după încetarea canalului, demonstrând cât de epuizate erau organismele și cât de dur regimul continuat de comandantul Fecioru Ion, față de niște oameni sfârșiți și în marea majoritate necondamnați, arestați pentru că rămăseseră oameni.

Acel caiet de care am amintit, cu numărul extrem de mare al morților, mergând până la 20 într' o zi din luna Martie 1953, a fost ridicat împreună cu dr. Traian Mihăilescu când au încercat să inscenez procesul de sabotaj al medicilor și a dispărut. Nu se mai știe de soarta lui.

EXTERMINATI...EXTERMINATI...IN POARTA ALBA
I N A P T I

Luna IULIE 1953

ŞAPTELEI M.Mitran,n.5-09-1915 la Râsnet-Corabia,tăran mort la 35 de ani.
JAGĂR M.Alexandru,n.22-07-1906 în com.Segarcea-Turnu Măgurele a murit pe 22 Iulie 1953 la vârsta de 49 ani.

Luna August 1953

MOSCU D.Mihai,,n.8-07-1904,la Corneşti-Vaslui a murit pr3-08-1953,la 49 ani.
MARICI R.Ion,n.14-12-1912 la Satu Mare,tăran mort 5-08-1953, la 41 de ani.
TUDOSE A.Anghel,n.9-07-1911 la Mândreşti-Focşani,a murit pe 13-08-1953.
SOFRONEA V.Dumitru,n.28-09-1928 la Nicşeni-Botoşani,mort 13-08-1953, la 25 ani,
CONSTANTINESCU Gheorghe,inginer din Iasi a murit pe 26-08-1953

Luna Septembrie.

TRUŢESCU V.Nicolae,n.13-12-1898 la Slatina,tipograf la Bucuresti,mort 2-09-1953
SEMEN G.Ştefan,n.26-07-1928 în combĂltaţii de Sus,jud Mehedinţi,şofer la Pia-
tra Neamt,a murit pe 21-09-1953,la 25 ani.
BUJENIŢA P.Gheorghe,n.1892,tăran din com.Foleşti,jud Galaţi,arestat pe 16
August 1952 a murit pe 29-09-1953 la vârsta de 61 ani.
PĂRVU I.Ilie,n.25-02-1895 la Priboieni,jud.Argeş,muncitor a murit pe 29 Sept.
BALABAN C.Mitrache,n.19-06-1906 în com.Răchita de Jos,jud.Dolj a murit pe
30 Sept.1953,la vârsta de 47 de ani.

La începutul lunii Octombrie a fost adus pe targ,în greva foamei de la Peninsula Remus Radina si internat în infirmerie. Tot odată cu el si tot pe targă a venit si CIOATA,tânărul dâmboviţan paralizat din cauza loviturii sergentului, torţionar,Şerban..

Situatia alimentară era deplorabilă;ciorbă de murături,ciorbă de ceapă si morcovi deshidrataţi adusi din Bulgaria,şi din când în când arpacas.

Se dăduseră cărţi poştale la unii deţinuţi şi acum se aştepta sosirea pachetelor,care puntru mulţi constituiau un semn al familiilor că au luat cunoştin-tă că sunt în viaţă.

Dar lista celor ce ne părăseau,se lungea;

Luna Octombrie 1953.

IORDACHE N.Mătăsaru,n.1888 a murit pe 4-10-1953,la 65 ani,din Târgoviste.
SIMION Ion,n.20-05-1932 în Brăneşti-Pucioasa-Prahova mort 9-10-1953, la 21 ani.

AMBRUŞ D.Dănilă,n.16-02-1914 la Vişoara-Turda,muncitor mort 14-10-1953.
NAUM S.Aurel,functionnar a murit pe 21 Octombrie 1953.
ROTARU N.Gheorghe,n.4-03-1891 la Ariceni-Roman,arestat 15-08-1952 a murit
pe 28 Oct.1953,la vârsta de 58 de ani.
CHIORU Gh.Gheorghe,n.20-02-1904,la Ciorbăreni-Mehedinţi,arestat pe 26 Iunie,
1952 a murit pe 19 Oct.1953,la vârsta de 49 ani.
POPESCU Gh.Ceica,n.1895,avocat si deputat,arestat pe 16-08-1952 a murit în
Octombrie 1953,la vârsta de 58 de ani.

Luna Noiembrie 1953.

CHIRILĂ I.Alexandru,n.20-11-1899 la Blegeşti-Murgesti,jud.Vaslui,arestat pe
26-06-1952,a murit pe 9 Nov.1953,în vârstă de 54 de ani.
BANTAŞ C. Ion,n.22-10-1882 la Bosia,jud.Iasi,arestat pe 16-08-1952,a murit
pe 13 Nov.1953,în vârstă de 71 de ani.
CIOANCAS I.Constantin,n.1900 în com.Tudora-Botoşani a murit pe 16-11-1953.
GALERIU Z.Ion,n.2-02-1898 La Blănari,jud.Sibiu,preot ortodox,arestat pe 15 Au-
gust 1952 a murit pe 19 Nov.1953,în vârstă de 55 de ani.
JELERIU Ion,Avocat din Ocna Sibiu,fruntaş al Partidului National Ţărănesc a
fost arestat pe 15-08-1952 si a murit pe 19 Noiembrie 1953,

MOLDOVEANU G. Sandu, n. 12-09-1911 la Buzeghi-Bacău a murit pe 28-11-1953.

Luna Decembrie 1953

COVRIG I. Gheorghe, n. 18-02-1900 - în Tudora-Botoșani, țaran frunțaș în sat a fost arestat pe 15-08-1952 și a murit pe 12 Dec. 1953, la vârsta de 53 ani.

POTLOGEANU M. Lascăr, n. 07-1885 la Gura de Jos, jud. Argeș, țaran frunțaș în sat arestat pe 15 August 1952 a murit pe 6 Dec. 1953 la vârsta de 58 de ani.

În această lună având o criză de apendicită am fost dus la infirmerie și mi s-a făcut pe lângă operația de apendicită, în același timp și pe cea de hemoroizi. Dar în același timp cu mine a fost internat și Rădulescu Octavian care a făcut trei operații în același timp, în plus și operație de hernie.

Doctorul care a făcut cele 5 operații în aceeași zi a fost dr. Galetariu de la Timișoara, o adevărată mână de aur, în acele timpuri când instrumentarul era făcut de deținuți, iar medicamentele din mila cerească. Și ne-am vindecat ca să putem merge la baracă în mijlocul prietenilor care ne așteptau să sărbătorim, după data în care se făcea în urări din toate regiunile, sfârșitul anului.

Se lăsase gerul și lipsa de îmbrăcăminte se simțea. Uitam de când nu mai făcusem baie. Ne spălăm cu batista și o gamelă de apă, tremurând în jurul sobei căci era mai mult de formă. Noaptea cei de sus coborau, ne înghesuiau doi în pat și ne acopeream cu saltelele lor.

La începutul lui Ianuarie ni s-a făcut o perchezitie la piele căutând un nou testament și un caiet-vocabular cu cuvinte în limbi străine. Două ore ne-au ținut desbrăcați, dar nu au reușit să găsească. Parcă aveau orbușă gânilor. Desigur a fost o turătorie. În atâta puhoi de lume se găsea și neghină. Ne-am ales cu o ușoară răceală.

Situația alimentară ca și încălzirea se înrăutățiseră. Lumea se văieta de foame, dar cine să audă?

Doi învățători ne-au părăsit în această lună:

CONSTANTINESCU Dumitru, învățător din Clinceni a murit pe 14-01-1954.

PETRESCU Nicolae, n. 1895; tot învățător, n. 16-08-1952 a murit pe 28 Ianuarie 1954, la vârsta de 58 de ani, de inaniție.

De abia i-au dus la baie care devenise un fel de morgă. Nu se știe cât o fi stat neîngropați, fiindcă se deslănțuise iarna. O vijelie îngrozitoare și în dimineața de 30 Ianuarie ne-am pomenit acoperiți de zăpadă. Cu mare greutate s'a săpat un tunel ca să se poată merge la W.C. Operațiile noastre încă nu se vindecașeră și gerul ne făcea necazură.

Gardurile de sârmă ce înconjurau barăcile, nu se mai vedeau. Pâinea se aducea pe schiuri. Rația se micșorase. Viscolul continua și nu erau semne de îndreptare a vremii. Ni se da o masă pe zi. Ciorbă de ceapă sau morcovi deshidratați.

Lemne de foc nu erau. Atunci, doi mai în putere din baracă plecau spre stiva de lemne de la cuptoarele de var și se întorceau după o oră, două, de ceartă cu șarpelele, cu câte o bucată de lemn tărit pe zăpadă. Chinul începea în baracă până ce se reusea spargerea lui fiindcă ne dăduse o toporiscă la cele 6 barăci.

Cei ce se duceau după mâncare și lemne, la întoarcere nu mai erau de recunoscut. Aveau ținuturi de ghiță la ochi, gură, nas.

A fost o iarnă teribilă în toată țara și la noi a durat peste o lună.

În fața acestei situații extrem de grele într'un grup restrâns se discuta de lansarea unei greve pentru îmbunătățirea situației. Maiorul Lucian Dimitriu o preconiza în primăvară deoarece în condițiile extrem de grele ale iernii nu ar fi avut un rezultat pozitiv.

Spiritele erau încinse și nemulțumirile mocneau în fața mușeniei administrației careia i se cereau la raportul deschiderii, ba medicamente, sau mâncare.

În ziua de 12 Februarie a izbucnit un incident între Cristache Stratulat și un gardian. În discuție au intervenit Remus Radina și Octavian Rădulescu care au luat apărarea lui Cristache Stratulat, care avea dreptate. Dar milițianul nu voia să-și piardă autoritatea și imediat a ripostat ordonând 10 zile de izolare lui Remus Radina și 5 zile lui Octavian Rădulescu ducându-i la închisoare. Condițiile erau acolo groaznice, de exterminare. Ghița pe pereți de 2 mm. fiindcă niciodată nu se făcea foc, se dormea pe niște scânduri de lemn și mâncarea redusă. Era clar că administrația urmărea prin teroare să țină situația în mână.

După cele 5 zile și ieșirea lui Rădulescu din Izolare, răma singur, pe 17 Februarie 1954 Remus Radina a declarat greva foamei, pentru a nu mai antrena pe nișmenii în acea perioadă extrem de grea. Declarația de grevă a semnat-o cu sângele lui. După 5 zile a fost dus la infirmerie cu dispoziția de a i se face alimentația forțată, ținut de 4 oameni și deschizându-i-se gura cu o spatulă de fier pentru a i se pune călugul și a-i introduce furtunul de cauciuc până în stomac.

Comandantul Feciorul Ion s'a dus la infirmerie și i-a cerut să înceteze greva, că din cauza viscolului nu poate veni procurorul și un reprezentant al Ministerului de Interne. A promis că vor veni cu primul tren care va circula.

Dar refuzul lui Radina a fost categoric, NU.

Intre timp mai muriseră două Persoane:

BERILA V. Vasile, n. 9-03-1915 într'un sat de lângă Moinești, mort pe 2-02-1954.

CHIRILA Ion, preot din Crâsnășeni, jud. Vaslui, al cărui fiu fugise în străinătate și care va participa la atacul de la Berna, a murit în Februarie 1954.

Noi la baracă am aflat despre grevă numai când a ajuns la infirmerie.

După 16 zile de grevă, pe 4 Martie 1954 a sosit procurorul cu un reprezentant al Ministerului de Interne cărora le-a cerut asistență medicală, regim alimentar pentru distrofici, să se pună cruci pe mormintele detinutilor, eliberarea ~~admisi~~ ^{admisi}.

În acel început de Martie a murit și SEVICI Traian, fost deputat și primar al Lugojului, prieten de luptă cu Sever Bocu, iar pe 8 Martie a murit Ionescu I. Gheorghighe, n. 1880 pensionar, amândoi arestați pe 15-08-1952, fără condamnare.

Administrația simțind că este o agitație printre noi a promis că imediat ce se va relua circulația trenurilor se vor distribui pachetele ce vor veni și se vor da tribu cărți postale, pentru a scrie acasă. Unii nu mai aveau încredere în promisiunile administrației, mai ales că se cunoștea faima de tiran a lui Fecioru, sprijinită de politrucul Moraru.

Oamenii bătrâni și bolnavi asteptau cu "sufletul la gură"

Intrasem în zilele "Babelor". A doua zi a fost mai frumoasă. Oamenii erau mai voioși, mai optimiști. Timpul dădea semne de îmbunătățire. În a treia zi pâinea s'a adus cu mașina. Până atunci o aduceau soldații cu rucsacurile pe schivuri.

Zi de zi ochii erau ațintiți numai spre poartă, mulți voind ca să fie primii care anunță sosirea mașinii cu pachete, sau sosirea cărților postale promise...

Era ziua de "Mucenici", 9 Martie 1954. Sosește o mașină dubă. Toată lumea în alarmă. Mii de ochi, prin sârmele ghimpate priveau spre poartă. Deodată unul a strigat: au sosit! Si acel "a sosit" s'a răspândit ca un fulger, ajungând prin barăcile unde scepticii și neputincioșii nu ieșiseră. Si într'un efort, cu toții au fost la sârma țarcuzilor, si nu ne venea să credem.

Erau cărate pachetele de la poartă, în lagăr, la locul destinat distribuirii.

Peste o sută colete ajunseseră în lagăr când și-a făcut apariția comandantul Fecioru. Vine cu cărțile postale s'a auzit un strigăt de bucurie. Oamenii năpăstuiți de mizerie și de boală mai credeau în cuvântul comandantului.

Dar o tăcere generală s'a așternut... Oamenii amuțiseră... Nu mai puteau să articuleze, nu stiau ce să mai creadă, ce se întâmplă... Vedeau bine sau orbiseră. Se uitau unii la alții și iar se uitau la poartă. Spectacol de desrăd ca la circ. La un semn al lui Fecioru, căruia i se alăturase și ofiterul politic Moraru, pachetele au început să facă drumul invers, spre mașina poștei, care reincărcată, a plecat. Lumea nu se deslepea de sârma ghimpată. Rămăsese incrementă. Cinci-sase împreună cu Lucian Dimitriu și Marcel Cazacu ne-am retras spre baraca din fund. ~~Se așteptau~~ trebuia folosită imediat, fără nici o discuție. Am hotărât intrarea imediată în grevă. Trebuia să fie una de amploare și continuă... Prima grupă de 4 patru s'a format, ea urma să încaseze toate riscurile și era formată în ordinea vârstei de Iusco Gavrilă, Dumitru Nelu, Rădulescu Octavian și Ionițoiu Cicerone. Restul urmau să fie aranjați de Lucian Dimitriu și Marcel Cazacu în așa fel ca zilnic să între alții în grevă pentru a destabiliza administrația în eventuala încercare de spargere a grevei.

Cei patru ne-am luat păturile pe mână și am plecat spre poartă trecând prin barăci, încurajând printr-un cuvânt pe cei oștiti de așteptarea salvării. Pe fețele lor citeai disperarea, și parcă suspinând spuneau: s'au dus.

Pe drum, curioși, unii ne întrebau: unde vă duceti?

-Să le aducem!

-Cum, după pachete?

-Da! fiindcă fără ele nu se mai poate trăi.

Oamenii erau buimăciți. Se întrebau dacă cumva nu facem vreo glumă.

Revenind la derularea mersului grevei eram tinuți la curent prin grupele ce intrau zilnic în grevă și erau aduși tot la închisoare. Iusco Gavrilă care era mai subțirel, își făcea loc printre gratii și după stingere se ducea și lua lemă gătura cu noii veniți. A doua zi au intrat șase deținuți în grevă și numărul se mărea, îngroșându-se până la 54 de persoane. În secție ni se spunea că s'a îmbună. Ei cereau, ca și noi, o comisie de la București să examineze situația detenției, ca să fie eliberați.

În a 5-a zi de greva foamei, sublocotenentul Dan Anastasiase din Brăila, născut în 1922 a murit în greva foamei, fiind bolnav de ficat. Fusese arestat pe 15 Iunie 1952 și ajunsese înapoi la vârsta tânără de 31 de ani.

Printre cei 54 intrați în grevă îmi mai amintesc de Lucian Dimitriu, Ilie Bonțeanu, Ion Păslaru, Cristache Stratulat, Mitru Moldovan, Marcel Cazacu, Ion Tofoleanu, Ieronim Popescu, Emil Micu, Iosif Haiduc, George Vlădescu...

În a noua zi, deoarece condițiile de schimbaseră în mai bine; am sfătuit ca se înceteze greva, rămânând ca împreună cu Octavian Rădulescu să o continuăm până la sosirea comisiei de la București.

Pe 18 Martie cei doi rămași am fost luați pe pătură și duși la infirmerie ca să ne alimenteze forțat. Eu aveam 48 de kg. la 1,76 m. înălțime. Doctorii Brețcan, Petrică Brătîlă și prof. Jovin care ne-au luat în primire, erau îngrijorati de sănătatea noastră. Gardienii ne țineau de mâini și de picioare și doctorii ne-au alimentat pe furtun.

În aceste zile ne-a adus în cameră un bolnav grav de ciroză. Îl chema Garlati, de origine ungară de la Oradea, gogoșar de meserie și nu știa nici o boabă românește. Prin semne ne-am dat seama că vrea un preot. Rădulescu a luat legătura și a trimis vorbă preotului ortodox Constantin Nețulescu să vină la infirmerie, cât mai repede. Preotul a reușit să se strecoare prin sârme și a ajuns. Cu vin tonic și cu părte de pușcărie, după ce le-a sfiintit, l-a împărțit pe Garlati. În timpul acestei slujbe am luat măsuri prin prietenii din infirmerie, să aibe grijă să nu fim deranjați. În aceste ultime clipe de rugăciune față de s'a luminat și a murmurat câteva cuvinte pe limba lui. După câteva ore a murit liniștit. Singurul lucru ce l-am putut face a fost să ținem lumina tot timpul aprinsă.

În ziua de Buna-Vestire a sosit comisia de la Ministerul de Interne formată dintr'un procuror, un ofițer de la Ministerul de Interne, doctorul BUDU care răspundea de lagărele canalului și încă un doctor militar.

Le-am expus situația disperată a bolnavilor, lipsa medicamentelor, a alimentației și regimul inuman pe care ni-l aplică administrația. Am arătat că majoritatea celor bolnavi sunt cu pedepse expirate, iar alții fără nici o judecată, și am solicitat eliberarea lor pentru a se crea condiții mai bune celor rămași. De asemenea am subliniat că cei judecați sunt nevinovați, condamnați pe baza unor înscenări ale securității. Ni s'a spus că s-au luat măsuri de îmbunătățirea situației, că se vor primi pachete, scrisori și se va examina situația fiecărui deținut. După amiază ni s'au adus listele prin care înapoi erau împărțiti pe categorii de distrofici și TBC-isti cu regim alimentar îmbunătățit simțitor.

Lista celor TBC-isti începea cu Rădulescu Octavian, iar aceea a distroficilor cu mine. Convingându-ne că cele spuse sunt reale, noi doi am hotărât să încetăm greva după 17 zile. Am auzit că atunci s'a prezentat la comisie Silberman care le-a spus, dându-și cămasa jos: Aici e mai rău ca la Auschwitz pe unde am trecut.

În același timp cu venirea comisiei, în afară de moartea lui Garlati, în noaptea de 24/25 Martie a murit preotul ortodox Toma Brătescu din com. Negreni-Vlasca, fruntaș național țărănist, arestat pe 15 August 1952, ajuns piele și os, distrofic în ultimul hal.

Iar în ziua de Buna-Vestire și-a dat sfârșitul și preotul greco-catolic Ștefan Bălan, consilier la Episcopia din Lugoj, de asemenea istovit după 5 ani de închisoare, trecut și prin munca de exterminare.

Poate s'a întâmplat ca cei doi preoți și cu ungușorul Garlati să se fi înfrățit, aruncați în aceeași groapă comună de la Poarta Albă. Au mai murit în această perioadă:

Weidenfeld, refugiat din Bucovina la București arestat pentru că la locuința lui veneau evreii fugiți din Bucovina și Basarabia care se văietau că o duc mai

